

'Αγγελῆς

— 66 —

άγγελίζω

(Σμύρν.) Κύθν. Μύκ. Σίφν. κ.ά.: Κάμμια φορὰ ἀγγέλενα, τώρα δὲ γυρίζουν νὰ μὲ δοῦν Μύκ. || *Ἀσμ.

*Ἄλλοτες ἡμονν ἄγγελος, τώρ' ἀγγελεύοντας ἄλλοι,
'ς τὴ βρόσι ποῦ πίνα νερό, τώρα τὸ πίνοντας ἄλλοι

*Αμοργ. (τὸ δίστ. τοῦτο ἐκφράζον παράπονον τοῦ παρακμάσαντος λέγεται πολλαχοῦ μετά τινων παραλλαγῶν) Συνών. ἀγγελίζω I. 2) Αἰσθάνομαι σφοδρὰν ἐπιθυμίαν ὥρισμένης τροφῆς, ἐπιθυμῶ, δρέγομαι τινος μέχρι θανάτου (ἥτοι εἰναι τοιαύτη ἡ ἐπιθυμία, ὥστε ἡ μὴ ἐκπλήρωσις αὐτῆς δύναται νὰ φέρῃ τὸν θάνατον) Νάξ.: Νάξερες πῶς ἀγέλεψα τὰ γάρια! 3) Μέσ. βλέπω τὸν ἄγγελον τοῦ θανάτου, ἀρχῖζω νὰ ψυχορραγῶ, πνέω τὰ λοίσθια Νάξ. Πάρ. (Παροικ.) Σάμ. Στερελλ. (Αἴτωλ.) κ.ά.: Αὐτὸς ἀγγελεύτηκε Παροικ. Ἀφῆται τον τώρα, δὲ βλέπεται π' ἀγγιλεύτι; Αἴτωλ. Πῆγα τὸν ὕδα π' ἀγγιλεύτιαν αὐτόθ. Συνών. ἀγγελιάζομαι (ἰδ. ἀγγελιάζω 3), ἀγγελοθῶ 1, ἀγγελοκρίνομαι 1, ἀγγελοκρούομαι (ἰδ. ἀγγελοκρούω Α 2), ἀγγελομαχῶ, ἀγγελοματιάζω 1, ἀγγελοπαραδώνω, ἀγγελοπαραστέκομαι, ἀγγελοπαραστήνομαι, ἀγγελοπιάνομαι, ἀγγελοσκιάζομαι (ἰδ. ἀγγελοσκιάζω 1), ἀγγελοσφάζομαι, ἀγγελοφέρω II, ἀγγελοφοροῦμαι, ἀγγελοχτυπεῖον μαι. Πρβ. ἀγγελος Α 3.

*Αγγελῆς ὁ, Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ κυρίου ὄν. Ἀγγελος. Περὶ τοῦ μετασχηματισμοῦ ίδ. ΣΜενάρδ. ἐν Ἀθηνῷ 16 (1904) 286 ΓΧατζίδ. ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 11 (1914/5) 10 κέξ. καὶ ΑΧατζῆν ἐν Ν. Ἑλληνομν. 19 (1925) 321.

I) Ὁν. κύριον: Παροιμ. φρ. Κυριακάκος κι Ἀγγελῆς (ἐπὶ ἀνθρώπων ὅμοιων τὰ ἥθη). II) Ὁ ἔχων τοὺς ὁφθαλμοὺς διαστρόφους, παραβλώψ. Συνών. ἀλλήθωρος. III) Ἐπαίτης (ἐκ παρετυμ. πρὸς τὸ ἀγγελία καὶ ἀγγελίζω II).

ἀγγέλης ὁ, Εῦβ. (Κάρυστ.)

Πιθανῶς ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγγελος.

Τὸ πτηνὸν ίέραξ: Ὁ ἀγγέλης βούτηξε τὴν κόττα (ἀφήρασε). [**]

ἀγγέλι τό, ἀμάρτ. ἀγέλι Νάξ. (Απύρανθ.) ἀντζέλι Τσακων.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀγγελος.

1) Μικρὸς ἀγγελος ἐν εἰκόνι Τσακων.: Ἐνταῦ ἀ μάτη ἔγ' ἔχα δύον καμπτία σὰν ἀντζέλια (αὐτὴ ἡ μήτηρ ᔁχεὶ δύο παιδία ὡς ἀγγέλια, ἥτοι ὡραιότατα ὡς παριστάνεται ὁ ἀγγελος) Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀγγελάκι 1. 2) Πληθ. ἀγέλια τά, ἡ ἐν τῇ παιδιᾷ τῆς σφαίρας τετάρτη βολή, καθ' ἦν οἱ παῖκται φίττοντες ὑψηλὰ τὴν σφαῖραν ἀνοίγουν τὰς χεῖρας καὶ τὴν πιάνουν, φίττοντες δὲ ἐκ νέου λέγουν «ὁ ἀγέλιος ἐβλόα, τὴν ψυχήν δω τειχολόα» Νάξ. (Απύρανθ.) Συνών. ἀγγελος Α 5.

ἀγγέλιδα ἡ, ἀμάρτ. ἀγέλια Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ζ. ἀγγελιάζω ὑποχωρητικῶς.

I) Σωματικὴ ἔξασθένησις, ἀδυναμία: Μὲν ἀγέλια ποῦ τὴν ᔁχεὶ κ' εὐτή! Συνών. ἀγγέλιασμα, ἀγγελιασμός, ξαγγελεμός, ξαγγελιά. 2) Ισχνότης, ἔλλειψις πάχους: Ἀσκημο ποῦ ναι τὸ κρεάς! Εἶγαι τοῦ ἀγέλιας τοῦ ποῦ ναι τοῦ ἀσκημο (τοῦ=ἔτσι).

ἀγγελία ἡ, ἀμάρτ. ἀγέλια Πελοπν. (Λακεδ. Λακων. Μάν. Οἴτυλ.)

Ἐκ τοῦ ζ. ἀγγελίζω ὑποχωρητικῶς.

Ἡ εἰς πτωχὸν παρεχομένη χοηματικὴ ἡ ἄλλη βοήθεια, ἔλεημοσύνη ἔνθ' ἀν.: *Ἀσμ.

Πάροτε τὴν ἀπόφασιν ὡσὰν τὸ δικαιονόμιο, ὅπου τοῦ δάνουν ἀγέλια καὶ 'ς ἄλλο σπίτι πάει.

ἀγγελιάζω Εῦβ. ἀγέλιαζω Νάξ. (Απύρανθ. Βόθρ. Σαγκρ.) ἀτζελιάζω Εῦβ. (Κάρυστ.) γελιάζω Νάξ. (Απύρανθ.) Μέσ. ἀγγελιάζομαι Απαπαδιαμ. Νοσταλγ. 34 Μετοχ. ἀντζελιασμένος Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ζ. ἀγγελίζω. Ο παρασχηματισμὸς κατ' ἀναλογ. τῶν εἰς -ιάζω ζ.

1) Ἐνεργ. μετβ. προξενῶ τρόμον, ἐκπλήσσω Εῦβ. (Κάρυστ. κ.ά.): Μὴ μοῦ ἀγγελιάσῃς τὸ παιδί! Εῦβ. Ἀγγελιάστηκε τὸ παιδί! αὐτόθ. β) Μετοχ. ἀντζελιασμένος ἐπιθετικ., ὁ ἔξακολουθητικῶς σεληνιαζόμενος Κύπρ. 2) Ἐνεργ. ἀμτβ. ἔξασθενῶ σωματικῶς, ισχναίνομαι Νάξ. (Απύρανθ.): Τσά ἀγελιάζω σὰν ἀρρωστήσω, μὰ ξαγελιάζω πάλι μάνι μάγι (τοῦ=ἔτσι). Συχνοβυζαίνεις τὸ παιδί σου καὶ γέ αὐτὸ γέλιασες ἐτσά καλά αὐτόθ. Ητορε δὰ κι ἀγελιασμένη, μὰ τώρα ἐποδέλμασε (ἔξησθένησε, ἀδυνάτισε περισσότερον). Μετοχ. ἐπιθετικ., ὁ ἐστερημένος πάχους, ισχνός, ἀπαχος, ἐπὶ κρέατος Νάξ. (Απύρανθ.): Ἀγελιασμένο κρεάς. Συνών. ἀδυνατίζω, ἀπογελιάζω, ξαγελεύομαι, παραγελιάζω, ἀντίθ. ξαγελιάζω. 3) Μέσ. βλέπω τὸν ἄγγελον τοῦ θανάτου κατὰ τὰς τελευταίας ὡρας τῆς ζωῆς, πνέω τὰ λοίσθια, ψυχορραγῶ Απαπαδιαμ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀγγελιάζω 3.

ἀγγελιάρις ἀμάρτ. ἀγελιάρις ἐπίθ. Νάξ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγγελιά καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-τάρις.

Ο σωματικῶς ἔξησθενημένος, ισχνός, ἀδύνατος: Δές τοις, εἰδ' ἀγελιάρις ποῦ ναι! Ω, μιὰν ἀγελιάρια ποῦ ναι κ' εὐτή ἡ καμένη! Συνών. ἀρρωστιάρις, ξαγελιάρις, παραγελιάρις.

ἀγγέλιασμα τό, ἀμάρτ. ἀγέλιασμα Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ζ. ἀγγελιάζω.

Ἡ σωματικὴ ἔξασθένησις, ισχνότης, ἀδυναμία. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀγγελιά 1.

ἀγγέλιασμὸς ὁ, ἀμάρτ. ἀγέλιασμός Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ζ. ἀγγελιάζω.

Ἀγγέλιασμα, ὁ ίδ.: Εἰδ' ἀγέλιασμὸς εἰν' ποῦ τὸν ἔχει τὸ κρεάς εὐτό, 'ς τὸ δοῦχο δὲ γολλᾶ! Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀγγελιά 1.

ἀγγελίζω Ζάκ. Ικαρ. Κέρκη. Πελοπν. (Αρκαδ. Βούρβουρ. Δημητσάν. Καλάβρυτ. Λάστ. Μεσσ. Οἴτυλ. Πάτρ. Σουδεν. κ.ά.) Σίφν. κ.ά. ἀγέλιζω Κεφαλλ. Κύθν. Πελοπν. (Λακων. Μαν.) Σῦρ. κ.ά. ἀγέλιζον Πελοπν. (Μάν.) ἀγγιλίζον Στερελλ. (Αἴτωλ.) ἀγιλίζον Θράκη. (ΑΙν.) κ.ά. ἀτζελίζω Πελοπν. (Μαντίν.) ἀτζελίζω Πελοπν. (Κλουτσινοχ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγγελος.

